

پیشنهاد ایران برای میزبانی اولین جشنواره فیلم آسیا

سیدعباس صالحی،وزیر فرهنگ وارشاداسلامی ایران، در مجمع همکاری های فرهنگی آسیا (ACCF2025) در هنگ کنگ، پیشنهادتأسیس «جشنواره فیلم آسیا» را مطرح و آمادگی ایران برای میزبانی نخستین دوره این جشنواره را اعلام کرد. وی با تأکید بر ظرفیت های تمدنی و تنوع فرهنگی آسیا، این قاره را بستری مناسب برای گفت وگو و همکاری فرهنگی دانست و بر نقش

دگردیسی تصویرپاپ درهالیوود

به بهانه درگذشت پاپ، به بررسی سیر تحول بازنمایی این شخصیت در هالیوود پرداختیم

با اعلام خبر درگذشت پاپ فرانسیس رهبر کاتولیک های جهان از سوی واتیکان، نگاه ها دوباره به سمت کوچک ترین کشور دنیا چرخید و رسانه ها هر یک به نوعی به این خبر واکنش نشان دادند. جایگاه پاپ به خصوص پاپ فرانسیس در دنیای سینما به عنوان شخصیتی که از دیرباز نقشی تعیین کننده در تاریخ داشته همواره قابل اهمیت است و در طول تاریخ سینما نگاه های متفاوتی به شخصیت پاپ شده که بررسی آن می تواند شناختی نوا از رابطه سینما و پاپ به عنوان نماینده مذهب به ما بدهد. کارخانه روپاسازی هالیوود نه فقط محل تولید سرگرمی بلکه آینه ای از دغدغه ها، باورها و تحولات فرهنگی جوامع بوده است. در این میان، چهره های مذهبی و نهادهای دینی از جمله پاپ به عنوان رهبر کاتولیک های جهان، همواره موضوعی جذاب و در عین حال چالش برانگیز برای فیلمسازان بوده اند. بازنمایی پاپ در سینمای هالیوود، سفری پرفراز و نشیب را طی کرده؛ سفری از تصویرهای محتاطانه و مقدس مآبانه اولیه تا پرتره های پیچیده، انسانی وگاه انتقادی امروزی.

آغاز راه: سکوت واحترام

در سال های ابتدایی سینما، زمانی که حساسیت های مذهبی در جوامع غربی بسیار بالا بود، هالیوود با احتیاط فراوان سراغ شخصیت پاپ رفت. در دوران سینمای صامت و فیلم های اولیه ناطق، پاپ بیشتر به عنوان یک شخصیت تاریخی و در حاشیه روایت های تاریخی ظاهر می شد. فیلمسازان تمایلی به پرداختن مستقیم به زندگی یا نقش پاپ نداشتند و ترجیح می دادند او را به صورت نمادین یا در پس زمینه داستان های تاریخی به تصویر بکشند. این رویکرد محتاطانه، هم ناشی از احترام عمیق به نهاد پاپ و هم ترس از واکنش های منفی گروه های مذهبی بود.

دهه طلایی وسایه مذهب

دهه های ۵۰ و ۶۰ میلادی که به دوران طلایی هالیوود شهرت دارد، شاهد تولید فیلم های حماسی تاریخی- مذهبی باشکوه و عظمت بود. فیلم هایی مانند «لباس» (The Robe، ۱۹۵۳) و «بن هور» (Ben-Hur، ۱۹۵۹) با بودجه های کلان و داستان های پرزرق و برق، تماشاگران را به دوران باستان و تاریخ مسیحیت می بردند. اگرچه این فیلم ها مستقیما به شخصیت پاپ نمی پرداختند اما زمینه را برای حضور شخصیت های مذهبی

و مضامین دینی در سینما فراهم کردند. در این دوره، بازنمایی کلیسا و رهبران مذهبی عمدتاً در چارچوب روایت های کتاب مقدس و تاریخ رسمی مسیحیت صورت می گرفت و تصویری مثبت و بدون چالش از آنها ارائه می شد.

انقلاب دهه ۷۰ ونگاهی انسانی تر

دهه های ۷۰ و ۸۰ میلادی دوران تغییر و تحول در بسیاری از عرصه ها از جمله سینما و مذهب بود. پس از شورای واتیکان دوم و اصلاحات گسترده در کلیسای کاتولیک، رویکرد هالیوود به مذهب و رهبران دینی نیز دگرگون شد. فیلم ها جسورتر شدند و سراغ موضوعات پیچیده تر و بحث برانگیز تر رفتند. فیلم «کفش ماهیگیر» (The Shoes of the Fisherman، ۱۹۶۸) به عنوان نقطه عطفی در بازنمایی پاپ در سینما شناخته می شود. این فیلم، برای نخستین بار به طور مستقیم به شخصیت پاپ پرداخت و ابعاد انسانی این مقام را به تصویر کشید. داستان فیلم درباره یک کشیش اوکراینی است که به مقام پاپی می رسد و با چالش های سیاسی و اخلاقی عمیقی در دوران جنگ سرد مواجه می شود. «کفش ماهیگیر» نشان داد که پاپ می تواند نه تنها یک شخصیت مقدس و دور از دسترس بلکه یک انسان با دغدغه ها، تردیدها و نقاط ضعف باشد.

قرن بیست ویکم: پاپ دربوته نقد

از اواخر قرن بیستم تا امروز، بازنمایی پاپ در فیلم های هالیوودی وارد مرحله جدیدی شد. فیلم ها نه تنها به ابعاد انسانی پاپ پرداختند بلکه گاه تصویری انتقادی از نهاد پاپی و عملکرد کلیسا ارائه دادند. فیلم هایی مانند «دو پاپ» (The Two Popes، ۲۰۱۹) و «جوان بودن» (Youth، ۲۰۱۵) نمونه های برجسته ای از این رویکرد جدید هستند. در «دو پاپ» رابطه پیچیده و در عین حال صمیمانه بین پاپ بندیکت شانزدهم و کاردینال برگولیو (پاپ فرانسیس) به تصویر کشیده می شود. فیلم «جوان بودن» نیز با استفاده از شخصیت یک پاپ خیالی، به بحران های هویتی و وجودی

برش

پاپ؛ آینه ای از تحولات فرهنگی

بازنمایی چهره پاپ در سینمای هالیوود، آینه ای از تحولات تاریخی، فرهنگی و مذهبی جامعه غربی بوده است. این بازنمایی از تصاویر ساده و احترام آمیز اولیه به سمت تصویرپردازی های پیچیده تر، چندبعدی تر وگاه انتقادی تر حرکت کرده است. این تحول را می توان با مراحل تاریخی

ایران در تعاملات فرهنگی با کشورهای آسیایی تأکید کرد. صالحی همچنین با اشاره به تحولات جهانی و حرکت به سوی نظم چندقطبی با محوریت آسیا، همکاری فرهنگی میان ملت های این قاره را ضروری خواند. وی در ادامه به بحران انسانی در غزه پرداخت و با ابراز تأسف از کشتار کودکان بی گناه، خواستار تقویت گفتمان فرهنگی برای مقابله با بحران های

کلیسای کاتولیک ارائه می دهد و به تفاوت های دیدگاه و در عین حال اشتراکات آنها می پردازد.

کفش ماهیگیر (The Shoes of the Fisherman، ۱۹۶۸)؛ این فیلم کلاسیک، همچنان یکی از تأثیرگذارترین آثار سینمایی درباره پاپ به شمار می رود. داستان کشیش اوکراینی که به مقام پاپی می رسد و با چالش های سیاسی و اخلاقی در دوران جنگ سرد مواجه می شود، به خوبی تنش میان وظایف روحانی و سیاسی پاپ را به تصویر می کشد.

جوان بودن (Youth، ۲۰۱۵)؛ فیلمی متفاوت از پائولو سورنتینو که مستقیما درباره پاپ نیست اما شخصیت یک پاپ خیالی را در مرکز داستان خود قرار می دهد. این پاپ با بحران های هویتی و وجودی دست و پنجه نرم می کند و فیلم به شکلی هنری و شاعرانه به مسائل عمیق انسانی می پردازد.

«جوان بودن» نمونه ای از رویکرد معاصر و هنری به بازنمایی پاپ است که مرزهای سنتی را درمی نورد. بازنمایی پاپ در سینمای هالیوود به نوعی این مراحل را بازتاب می دهد. ابتدا تصویر پاپ بیشتر ایده آل و متعالی بود؛ شبیه نگاه افلاطونی. سپس سینما سمت واقع گرایی و بازنمایی عینی تر حرکت کرد و تلاش کرد پاپ را در متن وقایع تاریخی و سیاسی نشان دهد. در دوره های بعدی، شاهد پیچیدگی و انتزاع در بازنمایی شخصیت پاپ هستیم و فیلم ها به لایه های پنهان شخصیت او و ماهیت نهاد پاپی می پردازند. در نهایت، سینمای معاصر با نگاهی فلسفی تر به بازنمایی پاپ می نگرد و به کاوش درباره ماهیت این مقام، چالش ها و تناقض های آن می پردازد؛ همان گونه که دانто در مورد هنر آوانگارد مطرح می کند.

فیلم های شاخص: پرتره های سینمایی از پاپ

دو پاپ (The Two Popes، ۲۰۱۹)؛ این فیلم به کارگردانی فرناندو میرلس، یکی از مهم ترین آثار سینمایی درباره پاپ در سال های اخیر است. بازی درخشان آنتونی هاپکینز و جاناتان پرایس در نقش پاپ بندیکت شانزدهم و کاردینال برگولیو (پاپ فرانسیس) و دیالوگ های عمیق و انسانی بین این دو شخصیت، فیلم را به اثری ماندگار تبدیل کرده است. «دو پاپ» تصویری چندبعدی و فراتر از کلیشه ها از رهبران

وفلسفی بازنمایی در هنر مرتبط دانست. در عصر دیجیتال و رسانه های نوین، بازنمایی پاپ ابعاد جدیدی یافته و با چالش ها و فرصت های جدیدی مواجه شده است. سینمای معاصر تلاش می کند تصویری چندبعدی تر و واقعی تر از پاپ ارائه دهد؛ تصویری که هم جنبه های انسانی و هم جنبه های روحانی این مقام را در نظر می گیرد. بازنمایی پاپ در سینمای هالیوود، فراتر از یک موضوع صرفا سینمایی، به پرسشی فرهنگی، فلسفی و معنوی تبدیل شده و به ما کمک می کند درک عمیق تری از یکی از کهن ترین و تأثیرگذارترین نهاد های مذهبی جهان پیدا کنیم.

جهانی شد. وزیر فرهنگ همچنین بر اهمیت استمرار گفت وگوها و تشکیل کارگروه های تخصصی در مجمع تأکید کرد.

این رویداد بین المللی با حضور وزرا و نمایندگان ۱۸کشور آسیایی در هنگ کنگ برگزار می شود و هدف آن گسترش دیپلماسی فرهنگی و ارتقای نقش فرهنگ در همکاری های منطقه ای است.

فیلم های مذهبی: در این ژانر، بازنمایی پاپ معمولا

محترمانه تر است. در فیلم «سرود کریسمس» (A Christmas Carol) پاپ به عنوان نمادی از معنویت و راهنمایی مذهبی ظاهر می شود. در این ژانر، تأکید بیشتر بر جنبه های روحانی و معنوی مقام پاپی است و کمتر به چالش ها و تناقض های این نهاد پرداخته می شود. در فیلم های کمدی و طنز گاه شاهد تصویری کاریکاتوری از پاپ هستیم. فیلم های «جانی اینگلیش» (Johnny English، ۲۰۰۳) و «پاپ باید بمیرد» (The Pope Must Die، ۱۹۹۱) با بازنمایی طنزآمیزی از این مقام، کلیشه های رایج درباره پاپ و واتیکان را به شکلی اغراق آمیز به تصویر می کشند. این نوع بازنمایی گاه با انتقاداتی از سوی گروه های مذهبی مواجه شده است.

در فیلم های انتقادی نیز پاپ و نهاد پاپی به عنوان بخشی از سیستم قدرت مورد نقد قرار می گیرند. فیلم «اسپاتلایت» (Spotlight، ۲۰۱۵) اگرچه مستقیما به شخص پاپ نمی پردازد اما نهاد کلیسا و نقش رهبری آن را در بحران هایی مانند رسوایی های جنسی به چالش می کشد. این فیلم ها تلاش می کنند لایه های پنهان قدرت و مسئولیت در درون کلیسا را آشکار کنند.

کلیشه ها وایدئولوژی: نقدی بر بازنمایی

بازنمایی پاپ در سینمای هالیوود، از کلیشه ها و سوگیری های ایدئولوژیک مصون نمانده است. یکی از کلیشه های رایج، تصویر پاپ به عنوان فردی دور از دسترس و متعالی است که گاه با واقعیت های انسانی این مقام فاصله دارد. این کلیشه ریشه در نگاه سنتی به مقام پاپی دارد.

کلیشه دیگر، بازنمایی دوگانه پاپ به عنوان یا فردی کاملا مقدس یا کاملا فاسد است بدون در نظر گرفتن پیچیدگی های این شخصیت. در بسیاری از فیلم های تاریخی، پاپ های رنسانس مانند الکساندر ششم (بورجیا) به عنوان شخصیت هایی کاملا منفی و فاسد به تصویر کشیده می شوند. از منظر ایدئولوژیک، بازنمایی پاپ در هالیوود اغلب تحت تأثیر گفتمان های مسلط غربی و آمریکایی بوده است. در دوران جنگ سرد، پاپ گاه به عنوان متحدی در برابر کمونیسم بازنمایی می شد درحالی که در دوران معاصر، بازنمایی پاپ بیشتر با مسائلی مانند حقوق بشر، عدالت اجتماعی و اصلاحات در کلیسا پیوند خورده است. تفاوت در بازنمایی پاپ های مختلف نیز قابل توجه است. پاپ ژان پل دوم اغلب به عنوان چهره ای کارزماتیک و تأثیرگذار در سیاست جهانی به تصویر کشیده می شود درحالی که پاپ بندیکت شانزدهم معمولا به عنوان فردی محافظه کارتر و آکادمیک تر بازنمایی می شود.

پاپ فرانسیس نیز در سینمای معاصر به عنوان یک اصلاح طلب و مدافع عدالت اجتماعی تصویر شده است.

روایت وتصویر: ساختار وعناصر بصری بازنمایی

ساختار روایی فیلم ها نقش مهمی در چگونگی بازنمایی پاپ دارد. در فیلم های کلاسیک، پاپ معمولا در یک روایت خطی و در چارچوب داستان های تاریخی یا مذهبی ظاهر می شد اما در سینمای معاصر، شاهد روایت های پیچیده تر و چندلایه تر هستیم که امکان بازنمایی عمیق تر این شخصیت را فراهم می کنند. فیلم «دو پاپ» با ساختار روایی متناوب میان گذشته و حال به بیننده اجازه می دهد درک عمیق تری از انگیزه ها و دیدگاه های پاپ بندیکت و کاردینال برگولیو (پاپ فرانسیس) پیدا کنند.

برای خواندن متن کامل کیواکد را اسکن کنید.

«سند سینما» با همکاری وزارت ارشاد نهایی می شود

حجت الاسلام خسروپناه، دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی از نهایی شدن «سند سینما» در این شورا خبر داد. وی با اشاره به ریل گذاری وزارت ارشاد، تأکید کرد این سند با هدف حمایت از سینمای ملی و مقابله

با سینمای تجاری بی هویت تدوین می شود. خسروپناه با رد انتقادات مبنی بر کم تحرکی شورا در حوزه سینما، به تصویب اسناد موسیقی و صنایع دستی با مشارکت متخصصان این حوزه ها اشاره کرد و افزود: «سند سینما» با همکاری اهالی سینما در حال نهایی شدن است. وی تأکید کرد که ارزش های فرهنگی مانند مردم داری و خانواده محوری در این سند لحاظ خواهد شد. دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی، مشارکت متخصصان در تدوین اسناد را مورد توجه دانست و گلابه های جامعه موسیقی در این خصوص را رد کرد. خسروپناه ابراز امیدواری کرد سند سینما با همکاری وزارت ارشاد هرچه زودتر به تصویب نهایی برسد. این سند گامی مهم در جهت ساماندهی و ارتقای سینمای ملی ارزیابی می شود.

اکران

اکران «اسفند» از اردیبهشت

فیلم سینمایی «اسفند» که روایتگر برهه ای مهم از زندگی شهید علی هاشمی، از فرماندهان برجسته دفاع مقدس، در جریان شناسایی و طرح ریزی عملیات خیبر در قراگاه بهشت «Kingdom of Heaven، ۲۰۰۵) و سریال هایی چون «بورجیاها» (The Borgias، ۲۰۱۱–۲۰۱۳) تصویری از پاپ های قرون وسطی و رنسانس ارائه می دهند که عمیقا در سیاست و قدرت دخیل بودند. در این آثار، پاپ شخصیتی پیچیده با انگیزه های متنوع سیاسی، مذهبی و شخصی است.

روى پرده سینماهاى رود. این فیلم که سال گذشته در چهل و سومین جشنواره فیلم فجر برای نخستین بار به نمایش درآمد، پس از «پیشمرگ» و «صیاد»، سومین فیلم دفاع مقدسى اکران شده در دو ماه اخیر خواهد بود. اسفند ابتدا به تهیه کنندگی زنده یاد جلیل شعبانی کلید خورد و پس از درگذشت وی، با تهیه کنندگی توحید مهاجرپرست به سرانجام رسید. در این اثر، بازیگرانی چون محمدرضا مسعودی، مهدی زمین پرداز، سعید آلبوعبادی، خیام وقار کاشانی و محمدرضا عقدایی پردی ایفای نقش کرده اند. پخش این فیلم برای اکران عمومی بر عهده دفتر «شهر فرنگ» است. این فیلم سینمایی، محصول مشترک سازمان هنری رسانه ای اوج و بنیاد سینمایی فارابی است و انتظار می رود با استقبال مخاطبان علاقه مند به سینمای دفاع مقدس مواجه شود.

خبر

قاب

سازمان اوج سینمدار شد

پردیس سینمایی «چارسو»، **به سازمان هنری رسانه ای اوج واگذار و این سازمان رسما وارد عرصه سینمداری شد. چارسو با پنج سالن و ۹۰۰ مנדلی، میزبان رویدادهای مهمی از جمله جشنواره فیلم فجر بوده است. به نظر می رسد سازمان اوج با این اقدام، قصد گسترش فعالیت های خود از تولید فیلم و سریال به توسعه زیرساخت های سینمایی را دارد و به دنبال ایفای نقش پررنگ تری در تجربه سینمایی مخاطبان است. باید منتظر تحولات جدید در برنامه ریزی و اکران این پردیس سینمایی ماند.**

